

PROGRAM STUDIÓW

Program obowiązuje od roku akademickiego: 2019/2020

1. **KIERUNEK STUDIÓW: ZDROWIE PUBLICZNE**
2. **KOD ISCED: 0919 GRUPA : Zdrowie i opieka społeczna, Nazwa: Zdrowie gdzie indziej niesklasyfikowane**
3. **FORMA/FORMY STUDIÓW: STACJONARNA /NIESTACJONARNA**
4. **LICZBA SEMESTRÓW: 4**
5. **TUTUŁ ZAWODOWY NADAWANY ABSOLWENTOM: MAGISTER**
6. **PROFIL KSZTAŁCENIA: OGÓLNOAKADEMICKI**
7. **DZIEDZINA NAUKI/SZTUKI: NAUKI MEDYCZNE I NAUKI O ZDROWIU**
8. **DYSCYPLINA NAUKOWA/ARTYSTYCZNA: NAUKI O ZDROWIU**
9. **Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów - 120 ECTS**
 - 1) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **71 ECTS** (studia stacjonarne), **53 ECTS** (studia niestacjonarne) ,
 - 2) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną w działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS): **62 ECTS**
 - 3) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi (co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS): **38 ECTS**
 - 4) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 ECTS w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne: **5 ECTS**

10. **Łączna liczba godzin zajęć: 3021**(studia stacjonarne) / **3021** (studia niestacjonarne) ,- w tym liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **1781** (studia stacjonarne) /**1336** (studia niestacjonarne).
Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość-**48 godzin** (w tym wykłady-**27 godzin, ćwiczenia-21 godzin**)

11. **Koncepcja i cele kształcenia** (w tym opis sylwetki absolwenta):

Podstawowym celem kształcenia na studiach drugiego stopnia z zakresu zdrowia publicznego jest wykształcenie specjalistów posiadających kompetencje niezbędne do kształtowania polityki zdrowotnej, planowania, wdrożenia, monitorowania oraz oceny skuteczności interwencji prozdrowotnych zarówno w zakresie wykonawczym, jak również posiadających umiejętności związane z zarządzaniem zasobami niezbędnymi do realizacji wytyczonych celów polityki zdrowotnej państwa na różnych szczeblach organizacyjnych: instytucji samorządowych, rządowych, instytucji pozarządowych oraz organizacji udzielających świadczeń w zakresie zdrowia.

Kształcenie na kierunku *Zdrowie Publiczne* zmierza do osiągnięcia przez studentów ważnych umiejętności praktycznych, opartych o wiedzę i praktykę pozwalających na prowadzenie następujących zadań w systemie ochrony zdrowia:

1. Dokonywania oceny stanu zdrowia oraz określanie potrzeb zdrowotnych populacji w oparciu o dostępne wskaźniki, podejmowane badania terenowe i na tej podstawie planowanie i realizacja działań zmierzających do poprawy stanu zdrowia zbiorowości.
2. Identyfikowania czynników warunkujących zdrowie włącznie z determinantami środowiskowymi, społecznymi, ekonomicznymi, określania ich wpływu na zachowania zdrowotne jednostek i populacji, zdolności do niwelowania wpływu czynników negatywnych poprzez realizowanie polityki prozdrowotnej opartej m.in. o realizację programów profilaktycznych, inicjowanie działań instytucjonalnych, międzyinstytucjonalnych itp.
3. Skutecznego kształtowania polityki zdrowotnej na szczeblu gminy, powiatu, województwa i kraju (współpraca z administracją na szczeblu samorządowym i centralnym, organami przedstawicielskimi, instytucjami odpowiedzialnymi za kontraktowanie i finansowanie świadczeń zdrowotnych, korporacjami zawodowymi, organizacjami pozarządowymi, organizacjami międzynarodowymi, prasą, radiem i telewizją jak również stowarzyszeniami samopomocowymi organizowanymi przez osoby chore lub zagrożone chorobą).
4. Właściwej interpretacji i prawidłowego stosowania obowiązujących norm prawnych w obszarze funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej oraz w relacji z pacjentem, w szczególności powinności zawodowych, praw pacjenta i samorządu zawodowego.
5. Analizy i interpretacji danych liczbowych i wskaźników przygotowanych w systemie obowiązującej sprawozdawczości oraz danych z badań specjalnie prowadzonych przez instytucje krajowe i międzynarodowe.
6. Samodzielnego przygotowania i prowadzenia badań pozwalających na ocenę stanu zdrowia określonych grup ludności a także badania zjawisk mających wpływ na zdrowotność albo związanych ze zdrowotnością w tym zaprojektowania kwestionariusza, założenia bazy danych i przygotowania ich do analizy statystycznej oraz przeprowadzenie obliczeń przy użyciu pakietu statystycznego, zinterpretowanie wyników, a także dobór sposobu ich przedstawienia oraz posługiwania się komputerem w codziennej praktyce zawodowej.
7. Prowadzenia własnej działalności gospodarczej w obszarze promocji zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki chorób i zagrożeń zdrowotnych oraz restytucji zdrowia.
8. Szkolenia kadry w dziedzinie zdrowia publicznego.

9. Prowadzenia własnej działalności gospodarczej w obszarze promocji zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki chorób i zagrożeń zdrowotnych oraz restytucji zdrowia.
10. Samodzielnego przygotowywania i kierowania programami i projektami profilaktycznymi i leczniczymi oraz przygotowania przekazu medialnego tych zagadnień. Przedstawienia wyników badań naukowych w postaci prezentacji, referatu zawierających opis i uzasadnienie celu pracy, przyjętą metodologię, wyniki oraz ich znaczenie na tle innych podobnych badań.
11. Dobrego komunikowania się i prowadzenia negocjacji, przygotowania „business- planów”, ofert i umów związanych z funkcjonowaniem placówek (programów) opieki medycznej lub placówek działających na rzecz zdrowia poprzez nabycie umiejętności kierowania i porozumiewania się w językach obcych z zespołami ludzkimi oraz korzystania z obcojęzycznej literatury fachowej.
12. Przygotowanie do umiejętności wyszukiwania i oceny wiarygodności źródeł informacji i dowodów naukowych, umiejętności przeprowadzania krytycznej analizy i interpretacji publikacji naukowych, ekspertyz i raportów z zakresu zdrowia publicznego.
13. Kształtowanie umiejętności rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów pozwalających uzyskać kompetencje do zajmowania kierowniczych stanowisk w:
 - Podmiotach leczniczych tj. placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, szpitale, oddziały dzienne, hospicja, zakłady psychiatryczne, sanatoria, placówki lecznictwa uzdrowiskowego, zakłady opiekuńczo-lecznicze, stacje i punkty krwiodawstwa, zakłady pomocy i opieki społecznej, prywatne kliniki, centra zdrowia i urody;
 - Administracji rządowej (na poziomie centralnym oraz wojewódzkim) oraz samorządowej – Ministerstwie Zdrowia, Urzędach Wojewódzkich, Urzędach Miasta i Gminy w Działach Oświaty Zdrowotnej i Zdrowia, Regionalnych Ośrodkach lub Centrach Zdrowia Publicznego;
 - Sektorze edukacyjnym – szkoły promujące zdrowie, szkoły medyczne, szkolnictwo specjalne, świetlice socjoterapeutyczne; niezbędne są tutaj uprawnienia pedagogiczne;
 - Nadzorze sanitarno-epidemiologicznym – Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w działach promocji zdrowia, higieny komunalnej, żywienia, epidemiologii, transportu, higieny szkolnej;
 - Instytucjach akademickich i badawczych jako wykonawca programów ochrony zdrowia / wykładowca w ramach programów edukacji zdrowotnej;• instytucjach ubezpieczeń zdrowotnych i społecznych;
 - Instytucjach działających na rzecz ochrony środowiska naturalnego;
 - Systemie Ratownictwa Medycznego jako organizatorzy i osoby kierujące;
 - Organizacjach pozarządowych: stowarzyszeniach i fundacjach;
 - Branży farmaceutycznej w działach promocji zdrowia przy tworzeniu programów edukacyjnych i profilaktycznych, na stanowiskach przedstawicieli medycznych;
 - Mediach (promocja zdrowia, edukacja prozdrowotna);
 - Zakresie realizacji programów finansowanych ze środków UE, szczególnie dla osób znających języki obce oraz zagadnienia polityki zdrowotnej Unii Europejskiej;
 - Sektorze ubezpieczeń zdrowotnych i zarządzania ryzykiem;
 - Zarządzaniu zmianą w procesie przekształceń istniejących podmiotów leczniczych;

- Doradztwie podmiotom prywatnym, organizacjom i samorządom przy procesach inwestowania w usługi zdrowotne;
- Działach metodyczno-organizacyjnych placówek i jednostek opieki zdrowotnej;
- We własnych prywatnych ośrodkach medycznych (salony SPA lub odnowy biologicznej).

Celem działalności Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu jest rozwijanie i wspieranie aktywnego i wszechstronnego udziału studentów i absolwentów w życiu Uczelni i społeczeństwa oraz przygotowanie absolwentów do osiągania sukcesów i świadomego kierowania rozwojem personalnym i zawodowym. Koncepcja kształcenia uwzględnia potrzeby krajowego i europejskiego rynku pracy w oparciu o monitorowanie losów absolwentów oraz zmian demograficznych. Stały wzrost w społeczeństwie odsetka osób w wieku podeszłym i występowania zjawiska wielochorobowości stwarza potrzebę wykształcenia odpowiedniej liczby wysoko wyspecjalizowanych pracowników zdrowia publicznego przygotowanych do szeroko zakrojonych działań na rzecz promocji zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania chorobom.

14. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Objaśnienie oznaczeń:

ZP (przed podkreślnikiem)– kierunkowe efekty kształcenia

2A-studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki

Po podkreślniku:

W - kategoria wiedzy

U - kategoria umiejętności

K - kategoria kompetencji społecznych

<p>Symbole efektów uczenia się dla kierunku</p>	<p>Po ukończeniu studiów absolwent:</p>	<p>uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)</p>	<p>charakterystyk drugiego stopnia dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)</p>
--	--	--	---

w zakresie **WIEDZY**

ZP2A_W01	prezentuje pogłębioną wiedzę z zakresu nauk o zdrowiu i innych nauk oraz rozumie złożone zależności występujące między nimi z uwzględnieniem podstawowych dylematów odnoszących się do współczesnej cywilizacji	P7U_W	P7S_WG, P7S_WK
ZP2A_W02	prezentuje rozszerzoną wiedzę z zakresu: terminologii nauk o zdrowiu, rozpoznawania podstawowych zagrożeń zdrowia człowieka w zakresie jakości środowiska fizycznego i społecznego oraz stylu życia	P7U_W	P7S_WG, P7S_WK
ZP2A_W03	zna i rozumie uwarunkowania zdrowia człowieka, zagrożenia wynikające ze stylu życia i środowiska, w którym funkcjonuje oraz skuteczne metody interwencji	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
ZP2A_W04	posiada pogłębioną wiedzę konieczną do samodzielnego przygotowania i prowadzenia badań pozwalających na ocenę stanu zdrowia określonych grup ludności a także badania zjawisk mających wpływ na zdrowie albo związanych ze zdrowiem w tym zaprojektowania kwestionariusza, założenia bazy danych i przygotowania ich do analizy statystycznej oraz przeprowadzenie obliczeń przy użyciu pakietu statystycznego, zinterpretowanie wyników, a także dobór sposobu ich przedstawienia uwzględnieniem aspektów prawnych, etycznych i ekonomicznych i językowych	P7U_W	P7S_WG, P7S_WK
ZP2A_W05	posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą funkcjonowania instytucji i struktur z zakresu zdrowia publicznego oraz występujących pomiędzy nimi relacji	P7U_W	P7S_WG, P7S_WK
ZP2A_W06	posiada pogłębioną wiedzę na temat organizacji i finansowania systemów ochrony zdrowia w Polsce i na świecie	P7U_W	P7S_WG, P7S_WK
ZP2A_W07	zna zasady planowania badań, nowoczesne techniki zbierania danych, rodzaje narzędzi badawczych oraz zasady wnioskowania statystycznego	P7U_W	P7S_WG, P7S_WK
ZP2A_W08	posiada pogłębioną wiedzę z zakresu polityki zdrowotnej i społecznej na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim z uwzględnieniem tendencji rozwojowych	P7U_W	P7S_WG P7S_WK

ZP2A_W09	posiada pogłębioną wiedzę na temat procesów interpersonalnych, działań mających na celu ograniczenie stresu i jego negatywnych skutków	P7U_W	P7S_WG
ZP2A_W10	posiada pogłębioną wiedzę na temat organizacji opieki nad człowiekiem w różnych okresach życia z uwzględnieniem różnorodnych dysfunkcji bio -psycho – społecznych	P7U_W	P7S_WG, P7S_WK
ZP2A_W11	zna i rozumie ogólne zasady tworzenia i rozwoju zróżnicowanych form indywidualnej przedsiębiorczości z zakresu zdrowia publicznego	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI			
ZP2A_U01	posiada i doskonali umiejętność integrowania wiedzy teoretycznej z praktyką, interpretując i opisując zjawiska występujące w zakresie zdrowia populacji, uwzględniając planowanie, wykorzystywanie, ocenę procesu komunikowania się i negocjacji	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO P7S_UU
ZP2A_U02	planuje, monitoruje i ocenia programy w obszarze zdrowia publicznego, w zakresie działalności profilaktycznej, informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej posiadając umiejętność pracy w grupie oraz podejmując stosowne rozwiązania w sytuacjach problemowych	P7U_U	P7S_UW
ZP2A_U03	umie przedstawić wyniki badań w postaci samodzielnie przygotowanej prezentacji, rozprawy, referatu zawierającej opis i uzasadnienie celu pracy, przyjętą metodologię, wyniki oraz ich znaczenie na tle innych podobnych badań	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
ZP2A_U04	potrafi ocenić sytuację finansową zakładu opieki zdrowotnej, sporządzić biznesplan, dokonać analizy planów strategicznych z wykorzystaniem narzędzi i metod analizy strategicznej. Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację ekspertyz, raportów z zakresu polityki zdrowotnej, ekonomiki zdrowia, stanu zdrowia społeczeństwa	P7U_U	P7S_UK, P7S_UU
ZP2A_U05	umie dokonać oceny jakości życia populacji z uwzględnieniem różnych grup wiekowych, stanu zdrowia i rodzaju aktywności zawodowej oraz prezentować wyniki tej oceny. Podejmuje działania na rzecz zwiększania świadomości społecznej w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa w pracy	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
ZP2A_U06	potrafi zaproponować podjęcie właściwych działań w zakresie promocji zdrowia	P7U_U	P7S_UW

	z uwzględnieniem różnych grup wiekowych, stanu zdrowia i rodzaju aktywności zawodowej oraz dokonać oceny ich skuteczności		P7S_UK P7S_UO
ZP2A_U07	umie wskazać różnice w zakresie funkcjonujących rozwiązań w obszarze zdrowia w skali międzynarodowej z uwzględnieniem uwarunkowań kulturowych, religijnych i etnicznych, wykorzystując regulacje prawne w zakresie działań z obszaru zdrowia publicznego rozpoznając oczekiwania rzeczywistych i potencjalnych pracodawców wobec absolwentów zdrowia publicznego	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO P7S_UU
ZP2A_U08	posiada umiejętności rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów pozwalających uzyskać kompetencje do zajmowania kierowniczych stanowisk	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO P7S_UU
ZP2A_U09	potrafi samodzielnie modyfikować i tworzyć różne formy aktywności fizycznej w zależności od warunków środowiskowych i klimatycznych	P7U_U	P7S_UW
ZP2A_U10	potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ podczas poszukiwania i analizy piśmiennictwa z zakresu zdrowia publicznego	P7U_U	P7S_UK
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH			
ZP2A_K01	zna poziom własnych kompetencji i jest gotów do korzystania z pomocy ekspertów, współpracuje w zespole interdyscyplinarnym, zgodnie z zasadami etyki zawodowej i uregulowaniami prawnymi	P7U_K	P7S_KK
ZP2A_K02	wykazuje zaangażowanie w promowaniu zdrowia zbiorowości i zainteresowanie problematyką z zakresu polityki społecznej i zdrowotnej	P7U_K	P7S_KO
ZP2A_K03	potrafi właściwie formułować opinie dotyczące różnych aspektów działalności zawodowej oraz określać priorytety dotyczące realizacji określonych zadań	P7U_K	P7S_KK
ZP2A_K04	cehuje się skutecznością w planowaniu, organizowaniu i kierowaniu pracą zespołu wykazując postawę aktywnego uzupełniania wiedzy i umiejętności w oparciu o zasadę uczenia permanentnego	P7U_K	P7S_KO, P7S_KR
ZP2A_K05	przestrzega zasad etycznych w obowiązujących w badaniach naukowych i organizacji pracy innych ludzi	P7U_K	P7S_KR

1. **ZAJĘCIA WRAZ Z PRZYPISANYMI DO NICH PUNKTAMI ECTS, EFEKTAMI UCZENIA SIĘ I TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI:**

Przedmioty		Minimalna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się na kierunku
PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO:				
1.	Język Obcy	3	<p><u>Treści programowe</u></p> <p>Słownictwo specjalistyczne właściwe dla studiowanego kierunku studiów</p> <p>Język funkcyjny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dyskusje - interpretacje danych statystycznych, wykresów - prezentacje, np.: artykułów, wyników badań <p>Streszczenia publikacji , pracy dyplomowej, artykułów specjalistycznych lub inne prace pisemne właściwe dla studiowanego kierunku studiów</p> <p>Elementy tłumaczenia</p> <p><u>Treści gramatyczne:</u></p> <p>Powtórzenie i ugruntowanie najważniejszych zagadnień gramatycznych (praktycznie i specjalistycznie uwarunkowanych).</p> <p><u>Funkcje językowe:</u></p> <p>Pozwalające studentom na porozumiewanie się w języku obcym, wyrażanie opinii, argumentowanie, wykonywanie streszczeń publikacji specjalistycznych właściwych dla studiowanego kierunku, dokonywanie prezentacji.</p>	ZP2A_U10 ZP2A_K03
2.	Przedmiot do wyboru z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych	5	Zagadnienia z zakresu poniższych obszarów/przedmiotów:	
		1	<p>Bioetyka- Geneza, definicje i metody bioetyki. Stanowisko jakości życia a stanowisko wartość życia. Problemy moralne dotyczące badań klinicznych. Problemy moralne związane z początkami ludzkiego życia. Bioetyka i genetyka. Decyzje związane z końcem ludzkiego życia.</p>	ZP2A_W01 ZP2A_W02 ZP2A_U05 ZP2A_K01 ZP2A_K05

		1	<p>Socjologia- Funkcjonalność i dysfunkcjonalność instytucji medycznych. Badania socjomedyczne – zastosowania w ocenie: potrzeb zdrowotnych, oczekiwań pacjentów, zachowań ochrony zdrowia, pracy placówek opieki zdrowotnej. Typy interakcji międzyludzkich, więzi organizacyjne, sytuacje konfliktowe. Społeczne i kulturowe uwarunkowania istnienia opieki zdrowotnej. Patologie dotyczące społeczeństwa, rodziny i jednostki – wpływ na stan zdrowia populacji.</p>	<p>ZP2A_W01 ZP2A_W04 ZP2A_W10 ZP2A_U04 ZP2A_U05 ZP2A_K01 ZP2A_K02 ZP2A_K05</p>
		3	<p>Dydaktyka- Przedmiot i zadania dydaktyki. Podstawowe pojęcia dydaktyczne. Przemiany systemów dydaktycznych. Edukacja alternatywna. Zależność wzajemna celów i treści kształcenia. Indywidualizacja aktywności edukacyjnej. Ogniwa procesu kształcenia. Metody, zasady i formy organizacyjne nauczania. Wykorzystywanie środków dydaktycznych. Nauczyciel – twórczy profesjonalista. Wielointeligentna edukacja.</p>	<p>ZP2A_W01 ZP2A_W09 ZP2A_W010 ZP2A_U01 ZP2A_U02 ZP2A_U06 ZP2A_K01 ZP2A_K03 ZP2A_K04</p>
3.	Przedmiot do wyboru w zakresie wsparcia w procesie uczenia się	2	<p>Coaching- Znaczenie coachingu - współczesne nurty, specyfika w stosunku do innych form wspierających rozwój edukacyjno-zawodowy, przydatność w dostosowaniu ścieżki kariery do osobistych zasobów. Identyfikacja i wykorzystanie posiadanych zasobów (wartości, zainteresowań, umiejętności); odkrywanie potrzeb rozwojowych (zmian w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw); definiowanie kierunku pracy nad rozwojem (przekraczanie ograniczeń, poszerzanie perspektywy, generowanie rozwiązań,); wyznaczanie celów (krótko- i długoterminowych).</p> <p>Autoprezentacja- Czynniki kreowania wizerunku osób na rynku pracy – umiejętność prezentacji posiadanych osiągnięć i mocnych stron, znajomość zasad savoir-vivre w relacjach zawodowych, pozawerbalne metody komunikacji, firmowy dress code, sztuka pisania dokumentów aplikacyjnych. Rozbieżności pomiędzy pożądanym a rzeczywistym wizerunkiem osób na rynku pracy, praktyczne aspekty autoprezentacji przed pracodawcą w symulowanych rozmowach kwalifikacyjnych - ocena prezentowanego</p>	<p>ZP2A_U01 ZP2A_U08 ZP2A_K03</p>

			wizerunku, identyfikacja i analiza popełnianych błędów.	
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE I KIERUNKOWE:				
1.	Ekonomia	1	Teorie: konsumenta, pieniądza, kosztów, przedsiębiorstwa. Monopolizacja gospodarki. Interwencjonizm państwowy. Funkcjonowanie gospodarki rynkowej. Konkurencja doskonała. System pieniężno-kredytowy. Równowaga makroekonomiczna. Wzrost gospodarczy. Cykl gospodarczy. Inflacja i bezrobocie. Gospodarka światowa.	ZP2A_W04 ZP2A_W05 ZP2A_W06 ZP2A_W11
2.	Wybrane zagadnienia z historii medycyny	2	Historia medycyny jako źródło wiedzy o życiu, historii nauki i woli człowieka. Ukazanie nowego spojrzenia na historię dziedziny jaką jest wiedza medyczna. Ukazanie praktycznego aspektu historii medycyny. Medycyna ludów pierwotnych, medycyna w Egipcie, w starożytnej Grecji oraz w różnych epokach historycznych. Społeczne problemy medycyny. Zdrowie publiczne.	ZP2A_U04 ZP2A_U07 ZP2A_U08 ZP2A_K01 ZP2A_K02 ZP2A_K04
3.	Wybrane zagadnienia z zakresu zdrowia publicznego	2	Wpływ globalizacji na zdrowie społeczeństw oraz rozwój zdrowia publicznego w Polsce i na świecie. Zasady jednolitego rynku w odniesieniu do ochrony zdrowia. Ubóstwo i wykluczenie społeczne wyzwaniem dla zdrowia publicznego. Określenie roli organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów w obszarze zdrowia publicznego. Akty prawne obowiązujące w zmniejszeniu zachorowalności i umieralności na wybrane choroby zakaźne i niezakaźne. Specyfika organizacji opieki nad osobami w różnym wieku ze zróżnicowanymi dysfunkcjami. Zagadnienia medycyny pracy i orzecznictwa lekarskiego. Kompetencje pracownika zdrowia publicznego w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych społeczeństwa.	ZP2A_W01 ZP2A_W02 ZP2A_W03 ZP2A_W05 ZP2A_W08 ZP2A_W10 ZP2A_U07 ZP2A_U08 ZP2A_K01 ZP2A_K02
4.	Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna	2	Główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne ludności w Polsce. Promocja zdrowia na poziomie krajowym i lokalnym – zdrowe miasto, zdrowa gmina. Role zawodowe w promocji zdrowia. Edukacja zdrowotna a promocja zdrowia. Czynniki ryzyka a edukacja zdrowotna. Modele edukacji zdrowotnej. Etapy działania i środki dydaktyczne w procesie edukacji zdrowotnej. Ocena efektów edukacji zdrowotnej. Kształcenie kadr dla promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej. Aspekty prawne dotyczące promocji zdrowia. Priorytety w zakresie promocji zdrowia i edukacji	ZP2A_W01 ZP2A_W02 ZP2A_W03 ZP2A_U02 ZP2A_U06 ZP2A_K01 ZP2A_K02

			zdrowotnej w Unii Europejskiej – znaczenie dla polityki ochrony i promocji zdrowia w Polsce.	
5.	Finansowanie usług zdrowotnych	2	Rynek usług zdrowotnych. Popyt na zdrowie. Model Grosmana. Hipoteza Romora a podaż w ochronie zdrowia. Planowanie finansowe. Rachunek kosztów. Rachunek zysków. Próg rentowności. Mierniki efektów w ochronie zdrowia. Analiza ekonomiczna w ochronie zdrowia. Pacjent jako konsument. Formy organizacyjno-prawne w opiece zdrowotnej. Finansowanie promocji zdrowia i profilaktyki.	ZP2A_W04 ZP2A_W05 ZP2A_W06 ZP2A_W10 ZP2A_W11 ZP2A_U04 ZP2A_U07 ZP2A_U08 ZP2A_K01 ZP2A_K02 ZP2A_K04
6.	Organizacja i zarządzanie w ochronie zdrowia	3	Formy własności w ochronie zdrowia. Planowanie w ochronie zdrowia a planowanie w zakładach opieki zdrowotnej. Budżetowanie – zasady konstrukcji, cele i zadania. Finansowanie zakładu opieki zdrowotnej – źródła, zasady. Elementy rachunku kosztów w publicznych zakładach opieki zdrowotnej. Analiza SWOT (Strengths, Weaknesses, oportunities, and Threats) jako instrument zarządzania. Zarządzanie operacyjne szpitalem. Kadry w opiece zdrowotnej. Biznesplan – rola i funkcje w zarządzaniu zakładem opieki zdrowotnej. Zarządzanie przez jakość.	ZP2A_W01 ZP2A_W07 ZP2A_W11 ZP2A_U04 ZP2A_U08 ZP2A_K03 ZP2A_K04
7.	Nadzór sanitarno-epidemiologiczny	2	System organizacyjno-prawny nadzoru sanitarno-epidemiologicznego. Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Ustawa o chorobach zakaźnych. Ustawy i rozporządzenia w nadzorze żywności i żywienia. Bioterroryzm. Epidemiologia chorób zakaźnych w Unii Europejskiej i w Polsce. Higiena żywienia i żywności. Higiena pracy. Higiena komunalna. Higiena dzieci i młodzieży. Epidemiologia chorób zakaźnych a nadzór.	ZP2A_W01 ZP2A_W02 ZP2A_U05 ZP2A_K02 ZP2A_K04
8.	Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	2	Ustawodawstwo Unii Europejskiej w zakresie zabezpieczenia społecznego. Ryzyka ubezpieczeniowe. Świadczenie emerytalne – I, II i III filar systemu emerytalnego. Powszechne Towarzystwa Emerytalne.	ZP2A_W04 ZP2A_W05 ZP2A_W06

			Świadczenia rentowe – zasady ustalenia uprawnień, rodzaje niezdolności do pracy, zasady orzekania o niezdolności do pracy. Świadczenia z ubezpieczenia chorobowego – zasiłek chorobowy, świadczenia rehabilitacyjne, zasiłek wyrównawczy, zasiłek macierzyński, zasiłek opiekuńczy. Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych – zakres ubezpieczenia wypadkowego, rodzaje świadczeń. Ubezpieczenia zdrowotne w Polsce i w krajach Unii Europejskiej – system ubezpieczeniowy, narodowy system ochrony zdrowia. Obowiązkowe i dobrowolne ubezpieczenia.	ZP2A_W08 ZP2A_W10 ZP2A_U01 ZP2A_U05 ZP2A_U06 ZP2A_U07 ZP2A_K01 ZP2A_K02 ZP2A_K05
9.	Polityka społeczna i zdrowotna	3	Zabezpieczenie społeczne – cele i funkcje zabezpieczenia społecznego, instrumenty realizacji polityki społecznej w tym obszarze. Pomoc społeczna – cele i funkcje pomocy społecznej, zasady przyznawania pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych. Zatrudnienie i bezrobocie – definicje rynku pracy, istota bezrobocia, zasady przyznawania świadczeń z tytułu bezrobocia. Niepełnosprawność. Strategiczne kierunki działania Ministra Zdrowia w zakresie polityki społecznej i zdrowotnej. Polityka lekowa państwa. Narodowy Program Zdrowia – założenia, cele, zadania, oczekiwania. Programy polityki zdrowotnej państwa. Patologia rodziny. Bezdomność na świecie-system pomocy.	ZP2A_W03 ZP2A_W05 ZP2A_W06 ZP2A_W08 ZP2A_W10 ZP2A_U01 ZP2A_U02 ZP2A_U04 ZP2A_U05 ZP2A_U06 ZP2A_K01 ZP2A_K02 ZP2A_K05
10.	Międzynarodowa problematyka zdrowotna	2	Wybrane zagadnienia Zdrowia Publicznego w Unii Europejskiej. WHO i jej rola w europejskiej polityce zdrowotnej. Założenia polityki „Zdrowia dla wszystkich w XXI wieku”. Działalność Unii Europejskiej na rzecz ochrony zdrowia. Programy unijne w zdrowiu publicznym. Ochrona życia i zdrowia obywateli. Działania na rzecz bezpieczniejszej Europy.	ZP2A_W01 ZP2A_W06 ZP2A_W08 ZP2A_U07 ZP2A_U10 ZP2A_K02 ZP2A_K04
11.	Zasoby i i systemy informacyjne w ochronie zdrowia	2	Zasoby i systemy informacyjne w ochronie zdrowia. Systemy monitorowania usług medycznych, w tym recept, leków finansowanych ze środków publicznych. Rejestr usług medycznych. Systemy monitorowania	ZP2A_W01 ZP2A_W04

			zasobów opieki zdrowotnej. Publiczne rejestry. Zasady i procedury dostępu do publicznych zasobów informacyjnych w ochronie zdrowia. Tworzenie, przetwarzanie i udostępnianie baz danych, w szczególności medycznych. Informatyczna organizacja obiegu informacji w zakładach opieki zdrowotnej. Unifikacja, porównywalność i ocena jakości danych medycznych.	ZP2A_W05 ZP2A_W07 ZP2A_W08 ZP2A_W11 ZP2A_U02 ZP2A_U03 ZP2A_K01 ZP2A_K04
12.	Marketing usług zdrowotnych	2	Istota marketingu i jego ewolucja. Analiza otoczenia marketingowego. Elementy mieszanki marketingowej. Marketing usług. Specyfika marketingu w usługach. Marketing-mix usług medycznych. Kształtowanie produktu/usługi medycznej. Kształtowanie cen i warunków ekonomicznych transakcji w instytucjach medycznych. Systemy dystrybucji usług medycznych. Promocja marketingowa usług medycznych. Strategie marketingowe – rodzaje i formowanie. Zarządzanie marketingowe w usługach medycznych. Marketing a jakość usług zdrowotnych.	ZP2A_W01 ZP2A_W02 ZP2A_W05 ZP2A_W06 ZP2A_W08 ZP2A_W11 ZP2A_U02 ZP2A_U04 ZP2A_U07 ZP2A_K01 ZP2A_K02 ZP2A_K04 ZP2A_K05
13.	Zarządzanie programami zdrowotnymi	2	Diagnoza zdrowotna ludności Polski i społeczności lokalnej. Diagnoza administracyjna i polityczna jako podstawa wdrażania programów zdrowotnych. Źródła finansowania programów zdrowotnych. Modele wspierające w zarządzaniu programami zdrowotnymi(m.in. PRECEDE –PROCEED). Monitorowanie oraz ocena wyników bezpośrednich i końcowych programu.	ZP2A_W04 ZP2A_W06 ZP2A_W07 ZP2A_U05 ZP2A_K04
14.	Organizacje pozarządowe w zdrowiu publicznym	3	Prawno-ekonomiczne uwarunkowania działania organizacji pozarządowych. Działalności organizacji pozarządowych w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem działalności na polu zdrowia publicznego. Działalność wybranych organizacji pozarządowych w Polsce i na świecie.	ZP2A_W05 ZP2A_W06 ZP2A_W11 ZP2A_U07

				ZP2A_K03
15.	Zarządzanie przychodnią	3	Podstawy organizacji i zarządzania z uwzględnieniem specyfiki świadczeń zdrowotnych. Formy organizacyjne podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych. Prawne uwarunkowania funkcjonowania podmiotów leczniczych ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania przychodni. Personel, pomieszczenia, wyposażenie i procedury w przychodni. Zarządzanie jakością w przychodni.	ZP2A_W05 ZP2A_W06 ZP2A_W08 ZP2A_W11 ZP2A_U02 ZP2A_U04 ZP2A_U08 ZP2A_K01 ZP2A_K02 ZP2A_K04 ZP2A_K05
16.	Zarządzanie szpitalem	3	Analiza strategiczna. Jakość usług w szpitalu. TW2QM-jako metoda zarządzania jakością. Zarządzanie technologią medyczną. Ekonomia zdrowia, struktura kosztów szpitala. Planowanie i zarządzanie finansami jednostki. Znaczenie zasobów ludzkich. Szpital jako spółka prawa handlowego.	ZP2A_W05 ZP2A_W06 ZP2A_W08 ZP2A_W11 ZP2A_U02 ZP2A_U04 ZP2A_U08 ZP2A_K01 ZP2A_K04 ZP2A_K05
17.	Interwencja kryzysowa	2	Interwencja kryzysowa – definicje pojęć, obszary kryzysów, paradygmat kryzysu. Przebieg i szczegółowe zasady interwencji kryzysowej. Kryzys utraty i żaloby. Choroba jako kryzys psychologiczny. Nowe trendy w interwencji kryzysowej oraz dylematy i problemy w interwencji kryzysowej.	ZP2A_W02 ZP2A_W03 ZP2A_U02 ZP2A_K01 ZP2A_K04
18.	Organizacja opieki nad osobami niepełnosprawnymi w Polsce i na świecie	3	Definicja zdrowia i niepełnosprawności . Skala zjawiska niepełnosprawności i jej dynamika. Konsekwencje niepełnosprawności. Specyfika problemów osób niepełnosprawnych na wsi i w mieście. Polityka państwa i Unii Europejskiej wobec osób niepełnosprawnych.	ZP2A_W02 ZP2A_W10 ZP2A_U02 ZP2A_K02

19.	Organizacja opieki nad dziećmi i młodzieżą w Polsce i na świecie	3	Obszar zainteresowań pedagogiki opiekuńczej. Podstawowa terminologia. Różne formy pomocy społecznej. Przegląd poglądów na opiekę klasyków pedagogiki opiekuńczej. Zakresy opieki (zwierzęca, ludzka, ranscendentna). Opieka międzyludzka ze względu na podmiot, przedmiot i skalę zaspokojenia potrzeb podopiecznych. Kategorie opieki (specyfika opieki rodzinne; opieka jako kategoria moralna, społeczna, prawna i wychowawcza. Struktura opieki wynikająca z ponadpodmiotowych potrzeb ludzkich. Funkcje i postawy opiekuńcze. Sytuacje i czynności opiekuńcze. Atmosfera opieki. Działalność opiekuńcza a praca socjalna w świetle reform polskiego systemu opieki nad dzieckiem Zjawisko sieroctwa dzieci i młodzieży. Zastępcze formy opieki nad dzieckiem. Zadania działalności opiekuńczej a proces globalizacji. Kierunki zmian w polskim systemie opieki nad dzieckiem. Organizacja opieki w wybranych krajach Unii Europejskiej.	ZP2A_W02 ZP2A_W03 ZP2A_W10 ZP2A_U01 ZP2A_K03
20.	Organizacja opieki nad człowiekiem w wieku senioralnym w Polsce i na świecie	3	Podstawowe i specjalistyczne świadczenia medyczne. System opieki zdrowotnej w Polsce i krajach UE. Instytucje wsparcia społecznego, formy pomocy. Pomoc materialna instytucji dla osoby starszej. Modele pracy socjalnej. Metody stosowane w pracy socjalnej. Narzędzia w pracy z osobą starszą Metodologia i techniki oceny współpracy. Ocena okresów a diagnozy problemów i potrzeb, celów działań, metod i technik. Polityka społeczna państwa wobec osób starszych –obszary i cele. Europejska Karta Społeczna.	ZP2A_W08 ZP2A_W11 ZP2A_U06 ZP2A_K01 ZP2A_K02
21.	Medycyna pracy	4	Cele i zadania służb medycyny pracy. Zagrożenia fizyczne, chemiczne i biologiczne oraz sposób wykonywania pracy w środowisku pracy. Ocena zawodowych zagrożeń zdrowotnych. Problemy związane z przeprowadzaniem badań profilaktycznych. Choroby zawodowe i wypadki przy pracy - procedury postępowania. Kierunki działań promocyjnych w zakładzie pracy. Profilaktyka narażenia zdrowotnego. Techniczne i infrastrukturalne zmiany determinant środowiska pracy warunkujących zdrowie.	ZP2A_W02 ZP2A_U05 ZP2A_U06 ZP2A_K03
22.	Emisja głosu	2	Głos jako podstawowe narzędzie komunikacji człowieka(narzędzie nawiązania i podtrzymania kontaktu, środek przekazu informacji). Warunki prawidłowej emisji głosu –wpływ czynników zewnętrznych na głos. Warunki prawidłowej emisji głosu –wpływ czynników wewnętrznych na głos. Higiena głosu.	ZP2A_W02 ZP2A_W09 ZP2A_U02 ZP2A_U05 ZP2A_U06

			Wybrane zagadnienia z anatomii i fizjologii aparatu głosowego. Relaksacja i muzykoterapia jako metody eliminowania napięcia poprawiającego efektywność pracy głosem.	ZP2A_K01
23.	Psychologia zdrowia	4	Podstawowe pojęcia i koncepcje w psychologii zdrowia; rozwój psychologii zdrowia. Koncepcje zdrowia i choroby - od modelu biologicznego do biopsychospołecznego. Psychologiczne determinanty zdrowia i choroby. Zasoby odpornościowe człowieka jako czynnik zdrowia: psychologiczne, biologiczne, społeczne i kulturowe. Stres i jego wpływ na zdrowie. Wzory zachowania (A, B, C) i ich wpływ na zdrowie. Proces adaptacji do choroby przewlekłej; niepełnosprawności. Psychologiczne następstwa hospitalizacji. Styl życia jako czynnik wpływający na zdrowie: odżywianie i zaburzenia odżywiania- bulimia, anoreksja, ortoreksja, otyłość. Psychologiczne i społeczne uwarunkowania przemocy w rodzinie. Pomoc psychologiczna w psychologii zdrowia.	ZP2A_W01 ZP2A_W02 ZP2A_W09 ZP2A_W10 ZP2A_U01 ZP2A_U05 ZP2A_K04
24.	Gerontologia	3	Obszar badawczy gerontologii społecznej. Starzenie się społeczeństw - charakterystyka demograficzna starzejących się populacji i kryteria pomiaru, grupy ryzyka, konsekwencje starzenia się społeczeństw. teorie starzenia się - teorie biologiczne i nauk społecznych. Interdyscyplinarny charakter problemów starości i starzenia - kryteria starości, podstawowe zmiany fizjologiczne, psychologiczne i społeczne. Starość w wymiarze jednostkowym -osobowość, inteligencja, uczenie się i pamięć; źródła stresu w starości; choroba i niepełnosprawność; zadania rozwojowe dla ludzi starych - atrofia możliwości, postawy ludzi starych wobec starości. Ludzie starzy i społeczeństwo - starość w systemie wartości; stereotypy i postawy społeczne wobec ludzi starych; utrata cenionych społecznie ról; determinanty obniżania się statusu najstarszego pokolenia; seniorzy w strukturze społecznej.	ZP2A_W01 ZP2A_W09 ZP2A_W10 ZP2A_U05 ZP2A_U06 ZP2A_K03 ZP2A_K04
25.	Metodyka badań	3	Rola dedukcji i indukcji w poznaniu naukowym. Planowanie, organizacja i realizacja badań medycznych. Opracowanie i prezentacja wyników badań. Efekt placebo. Medycyna oparta na faktach. Badania kontrolowane – ich rola w naukach klinicznych i współczesnym poznaniu. Medycyna alternatywna. Eksperyment kliniczny. Przygotowanie i opracowanie dokumentacji wyników. Powtarzalność i odtwarzalność wyników. Zasady zbierania danych. Badania populacyjne. Narzędzia	ZP2A_W01 ZP2A_W04 ZP2A_W07 ZP2A_U03 ZP2A_K05

			informatyczne. Problem plagiatu. Prawa autorskie. Zasady cytowań. Zasady wygłaszania prezentacji.	
	PRZEDMIOTY DO WYBORU:	37	Zagadnienia z zakresu poniższych obszarów/przedmiotów:	
1.	W zakresie dokumentacji i statystyki medycznej		<p>Biostatystyka Kodowanie informacji medycznej Narzędzia informatyczne w pracy koodera , rekord medyczny oraz komunikacja XML Kontraktowanie świadczeń zdrowotnych Rozliczanie świadczeń związanych z użyciem leków Rozliczanie świadczeń zdrowotnych wykonywanych w szpitalach Rozliczanie świadczeń zdrowotnych wykonywanych w poradniach Wycena czynności medycznych Prawo medyczne Dokumentacja medyczna w pracy koodera Komunikacja interpersonalna i negocjacje w zdrowiu publicznym Seminarium magisterskie</p>	<p>ZP2A_W04 ZP2A_W05 ZP2A_W06 ZP2A_W07 ZP2A_W08 ZP2A_W09 ZP2A_U01 ZP2A_U02 ZP2A_U03 ZP2A_U04 ZP2A_U07 ZP2A_K01 ZP2A_K04 ZP2A_K05</p>
2.	W zakresie organizacji działań ratowniczych	37	Zagadnienia z zakresu poniższych obszarów/przedmiotów:	
			<p>Organizacja działań w ratownictwie górskim Organizacja działań w ratownictwie wodnym Organizacja działań w ratownictwie wysokościowym Stany zagrożenia życia u dzieci Medycyna katastrof i zdarzeń masowych Psychologia w ratownictwie medycznym Toksykologia Zarządzanie kryzysowe Symulacja medyczna i nowoczesne technologie w medycynie Medycyna taktyczna Medycyna ratunkowa Seminarium magisterskie</p>	<p>ZP2A_W01 ZP2A_W02 ZP2A_W03 ZP2A_W04 ZP2A_W07 ZP2A_W08 ZP2A_W09 ZP2A_W10 ZP2A_U01 ZP2A_U02 ZP2A_U03 ZP2A_U05</p>

			ZP2A_U06 ZP2A_U08 ZP2A_K01 ZP2A_K03 ZP2A_K04 ZP2A_K05
PRAKTYKI (wymiar, zasady i forma):	10	<p>Praktyki na kierunku Zdrowie Publiczne stanowią integralną część procesu uczenia się. Realizowane są one w ramach 250 godzin podzielonych na 2 semestry. W semestrze III i IV studenci realizują stosownie po 125 godzin. Odbywają się one w placówkach/instytucjach, z którymi Uczelnia zawarła Porozumienie lub Umowę o współpracy, np. Szpitalach, Placówkach Opieki Doraźnej, Domach dla Niepełnosprawnych. Nadzór nad realizacją praktyki zawodowej sprawuje z ramienia uczelni opiekun praktyk, który dokonuje semestralnego zaliczenia praktyk. Zasady odbywania praktyk w Instytucie Zdrowia Publicznego Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.</p> <p>Praktyki na kierunku Zdrowie Publiczne odbywają się według regulaminu.</p>	ZP2A_W01 ZP2A_W02 ZP2A_W03 ZP2A_W05 ZP2A_W06 ZP2A_W08 ZP2A_W09 ZP2A_W10 ZP2A_U01 ZP2A_U02 ZP2A_U05 ZP2A_U06 ZP2A_U08 ZP2A_U09 ZP2A_K01 ZP2A_K02 ZP2A_K03 ZP2A_K04 ZP2A_K05

2. **SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA:**

- 1) **proces dyplomowania** - poprzez prace dyplomowe weryfikuje się zakładane efekty uczenia się. Oceniane są przez promotora i recenzenta.

- 2) **praktyki studenckie** - efekty uczenia się uzyskiwane przez praktyki studenckie są dopełnieniem koncepcji kształcenia. Weryfikacja efektów następuje zgodnie z regulaminem praktyk na poszczególnych kierunkach.
- 3) **wymianę międzynarodową studentów** - uzyskiwanie informacji od studentów dotyczącej posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście pobytu w uczelni partnerskiej,
- 4) **osiągnięcia kół naukowych** - informacja zwrotna poprzez uzyskiwane recenzje zewnętrzne (publikacje naukowe, wystąpienia na konferencjach, przyznane stypendium Rektora i Ministra),
- 5) **badanie losów absolwentów** - poprzez uzyskiwanie informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy,
- 6) **badanie opinii pracodawców** - opiniowanie przez pracodawców programów studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikowania, szczególnie dotyczących kształcenia praktycznego.

Dodatkowo podstawą oceny realizacji efektów uczenia się są:

- 1) **Prace etapowe** - realizowane przez studenta w trakcie studiów takie jak: *kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, case studies, prace grupowe*. Kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, projekt - według instrukcji przygotowanej przez prowadzącego zajęcia. Wszystkie dodatkowe formy zaliczenia wymagają dodatkowych instrukcji.
- 2) **Egzaminy z przedmiotu**. Pytania przygotowane do egzaminu nie powinny wychodzić poza treści zawarte w karcie przedmiotu realizowanych w ramach wykładu. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny.
Forma egzaminu: ustna, pisemna, testowa lub praktyczna określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu.
 - a) **Egzamin ustny** powinien być przeprowadzany w obecności innych studentów lub pracowników.
 - b) **Egzamin pisemny** może być organizowany w formie testowej lub opisowej. Egzamin przeprowadza się w sali dydaktycznej, w której jest możliwe właściwe rozlokowanie studentów, zapewniające komfort pracy i jej samodzielność. Prowadzący egzamin ma prawo przerwać lub unieważnić egzamin, gdy w sytuacji gdy praca studenta nie jest samodzielna (student korzysta z niedopuszczonych materiałów, urządzeń i z pomocy innych osób).
- 3) **Zaliczenie i zaliczenie z oceną**. Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia w sposób opisowy ocenę otrzymaną przez studenta na zaliczeniu.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu.

Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.